

**ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
ОРГАНІВ ДИХАННЯ (ЗІЗОД) У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ
ВИРОБНИЦТВІ**

Сакун М.М., Москалюк І.В.

Одесський державний аграрний університет
sakun_nn@ukr.net

У сільському господарстві застосовуються велика кількість органічних, мінеральних добрив та отрутохімікатів, які вносять в землю в рідкому, порошкоподібному та гранульованому вигляді. Найбільшу небезпеку складають отрутохімікати (інсектициди, фунгіциди, зооциди, гербіциди, дефоліанти – десіканти та ін.). По ступеню дії на організм людини шкідливі речовини діляться на 4 класи:

1. *Надзвичайно небезпечні* (ГДК менше 0,1 мг/м³ в повітрі робочої зони)
2. *Високонебезпечні* (ГДК 0,1-1,0 мг/м³)
3. *Помірно небезпечні* (ГДК 1-10 мг/м³)
4. *Малонебезпечні* (ГДК більше 10 мг/м³).

З речовинами 1 та 2 класів працюють не більше 4 годин, з послідуточою доробкою двох годин на інших роботах, а 3 і 4 – працюють шість годин.

Звичайно, масове застосування в с/г агрохімікатів негативно впливає на стан здоров'я працівника. Одні лише санітарно-гігієнічні, технічні та інші заходи запобігти негативному впливові не можуть. Працівники під час виконання різних трудових операцій з пестицидами повинні дотримуватись відповідних заходів безпеки. Щоб уникнути потрапляння хімічних речовин в організм, потрібно надягати спецодяг та користуватись засобами індивідуального захисту.

В господарствах вибір ЗІЗ і контроль за дотриманням правил їх використання забезпечують особи, відповіальні за проведення робіт з пестицидами, а саме агрономи.

Особливо гостро постає проблема застосування ЗІЗОД. При роботі з пестицидами використовують, як правило, респіратори. Для збереження життя і здоров'я робітників важливо, щоб використовуваний респіратор забезпечував такий рівень захисту, який відповідає забрудненості повітря. Існують респіратори різних конструкцій, і їх захисні властивості в залежності від конструкції помітно відрізняються. Щоб вибрати підходящий респіратор, потрібно заздалегідь знати, який рівень захисту він забезпечить.

На жаль проблема полягає в тому, що не тільки працівники, але й самі керівники не обізнані в призначенні ЗІЗОД, їх характеристиках.

Аналіз стану використання ЗІЗ свідчить про, що у фермерських господарствах Одеської області використовують, основному, протипилові респіратори.

Звичайно, при роботі з малолеткими речовинами необхідно користуватися респіраторами: при обпилуванні – типу «Лепесток», «У-2К»; при обприскуванні – типу Пульс-М (аналог Ф-62 Ш), Пульс-К (аналог «Айстра»). Але при роботі з леткими сполуками необхідно користуватися універсальними або протигазовими респіраторами типу РУ-60М або "Тополь" (аналог РПГ-67).

В даний час виробництво респіраторів здійснюється згідно з Європейськими стандартами (EN 149:2001) і українського варіанту ДСТУ EN 149:2003. Багато різних протипилових респіраторів і клас захисту їх за новими стандартами інший. Маркування фільтрів (патронів) до протигазових та універсальних респіраторів теж інший. Кольорові смуги на фільтрах і букви у позначенні фільтра несуть інформацію про певні гази, від яких вони захищають. Букви у позначеннях типу газів відрізняються від маркування ЗІЗОД старих зразків.

Отже, є проблема в першу чергу у навчанні керівників фермерських господарств, в організації відповідної розяснювальної роботи.